

ΑΚΑΚΙΑ

Κατὰ τοὺς ἀποκρυφολόγους εἶναι δένδρον μυστηριῶδες γνωστὸν μόνον τοῖς ἱκανοῖς νὰ διδάξωσι τὴν ἀπόρρητον γνῶσιν. Ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν μυρσίνην τῶν ἀρχαίων μυστηρίων καὶ τὸν κλάδον τοῦ χρυσοῦ τῆς Ἑλληνικῆς παραδόσεως καὶ θεωρεῖται τὸ σύμβολον τῆς ἀφθαρσίας καὶ ἀθανασίας, τὸ μόνον ἔχνος, ὡς λέγει ἡ ἀποκρυφολογικὴ παράδοσις, τῆς κατὰ τὸ φαινόμενον ἔξαφανισθείσης ζωῆς.

Ὁ Θεόφραστος (φυτῶν ἱστορία IV2) ἀποκαλεῖ αὐτὴν Ἄκανθαν «διὰ τὸ ἀκανθῶδες ὅλον τὸ δένδρον εἶναι πλὴν τοῦ στελέχους».

Ὁ Σέρβιος ἐν Γεωργικοῖς τοῦ Βιργιλίου III 19 προσθέτει ὅτι ὀρθῶς ὁ Θεόφραστος ἀπεκάλεσεν αὐτὴν ἄκανθαν καθόσον ὁ κορμὸς τῆς, τὰ φύλλα τῆς καὶ οἱ κλάδοι τῆς εἶναι ἀκανθῶδεις.

Ὁ Διοσκουρίδης I 110 γράφει ὅτι «φύεται ἐν Αἰγύπτῳ ἄκανθα δ' ἔστι δενδρώδης, θαμνώδης, οὐκ ὀρθοφυής, ἄνθος ἔχουσα λευκόν, καρπὸν δέ, ὡσπερ θέρμου, λευκὸν ἐν λοβοῖς κείμενον . . . »

Ὁ Πλίνιος ἐν τῇ Φυσικῇ αὐτοῦ ἱστορίᾳ (XIII 19.20) ἀφηγεῖται ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι ἀπὸ τοῦ ξύλου τοῦ μεγάλου αὐτοῦ δένδρου ἔκοπτον σανίδας ἐνὸς μέτρου μήκους.

Ὁ Θεόφραστος καὶ ὁ Πλίνιος περιγράφουν τὰς ἀρετὰς τοῦ δένδρου αὐτοῦ ὡς καὶ τὴν χρησιμότητα τοῦ ξύλου του, τονίζοντες κυρίως «τὸ πολυόπον αὐτοῦ» ὡς καὶ τὴν ιδιότητα καθ' ἣν «τμηθὲν εὐθύς χλωρὸν γίνεται». Ἐν τῇ ἱερᾷ Γραφῇ παρουσιάζεται (Ἐξοδος XXI 24 Ἰεζεκιήλ XXVII 9, ψαλμῶν 45) ὡς ἀρωματικὸν καὶ φυτόν, καὶ ἀποκαλεῖται καὶ Shitta'h, θεωρεῖται δὲ ὑπὸ τῶν Ἑβραίων ὡς ἱερὰ ὕλη. Ἐνεκα τούτου ὁ Μωϋσῆς διέταξε νὰ κοσμηθῶσιν ἡ Σκηνὴ τοῦ Μαρτυρίου, ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ἱερὰ κειμήλια διὰ κλάδων ἀκακίας ἢ ὁποῖα εἶναι τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο δένδρον τὸ ἀποκαλούμενον ὑπὸ μὲν τοῦ Τουρνεφορτίου ὡς *Acaccia vera*, ὑπὸ δὲ τοῦ Λινναίου ὡς *Mimus pilotica*. Φύεται ἀφθόνως εἰς τὰ πέριξ τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ σήμερον ἔτι εἶναι πολὺ γνωστὴ, διότι ἐξ αὐτῆς παράγεται τὸ ἀραβικὸν κόμμι.

Ὁ Θεόφραστος ἀναφέρει δύο εἶδη τῆς ἀκακίας αὐτῆς, ὁ Διοσκουρίδης ὁμοῦς προσθέτει καὶ τρίτον εἶδος, ὅπερ εἶναι παρεμφερὲς πρὸς

τὴν σημερινὴν γαζίαν (*gaggia odorosa*) καὶ τὸ ὁποῖον καίτοι φυτό-
μενον ἐν τῷ ἐδάφει τῆς Παλαιστίνης, μνημονεύεται ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῇ
ὑπὸ ἐπιφανῶν συγγραφέων καθὼς τοῦ Oliver καὶ τοῦ Aleston ὡς
χόρτον ἢ ἄρωμα, τοῦ φλοιοῦ τιθεμένου εἰς χρῆσιν δι' ἀλοιφὰς ἢ διὰ
ταρίχευσιν.

Ἡ Βελώνιος, ὡς ἀναφέρει ὁ Κοραῆς, ὀνομάζει ἐν ἀπὸ τὰ πολλὰ γένη
τῶν Ἀκακιῶν τὴν *Sprina sancta* τὴν ἁγίαν δηλ. ἄκανθαν, ἐξ ἧς ἐσκευά-
σθη ὁ Ἀκάνθινος στέφανος τοῦ Χριστοῦ. Ἄλλοι θεωροῦσιν ὡς γένη
τῶν Ἀκακιῶν τὴν συκάμινον, τὴν περσέαν, τὴν βάλανον, τὸ κινάμω-
μον, τὴν μελιτηνὴν κλπ.

Εἶπόν τινες, ἐν οἷς καὶ ὁ Bähr (*Symb.d. mos. Cultus* I 261) ὅτι
ἡ Ἀκακία εἶναι ἢ αὐτὴ πρὸς τὴν κέδρον καὶ τὴν κυπάρισσον τὴν ἀει-
θαλῆ, Προσέθηκαν δὲ μάλιστα ὅτι αὐτὸς ὁ Ὅμηρος ἐν Ὀδ. E 59-61
δύο εἰδῶν ἀκακίας μνημονεύει, τὴν κέδρον καὶ τὸ θύϊον. Ἡ κέδρος
ὅμως μόνον ὡς πρὸς τὴν ἄκανθαν καὶ τὸν φλοιὸν ὁμοιάζει πρὸς τὴν
περὶ οὗ ὁ λόγος ἀκακίαν, ὡς πρὸς δὲ τὸ σχῆμα, τὸν κορμόν, τὸν
φλοιόν, τὰ φύλλα, τὰ ἄνθη καὶ τοὺς καρποὺς ἔχει μεγάλην ὁμοιότητα
πρὸς ἓν εἶδος τῆς Ἀκακίας, τὴν *Acacia arabica*, ἣτις εὐρίσκεται πολὺ
συχνὰ εἰς τὴν χώραν τοῦ ὄρους Σινᾶ καὶ ἐξ ἧς, ὡς ἀναφέρει ὁ Κοραῆς
ἐν τοῖς Ἀτάκτοις του «**οἱ τοῦ Σινᾶ μοναχοὶ κατεσκευάζον τὰ ρα-
βδία των**»

Ἡ Ragon περὶ αὐτοῦ γράφει ὅτι οἱ ἀρχαῖοι κατὰ τὰς πενθίμους
αὐτῶν τελετὰς ὑποκατέστησαν διὰ τῆς ἀκακίας ὅλα τὰ ἄλλα φυτά,
διότι ἐφρόνουν ὅτι τὸ φυτόν τοῦτο ἦτο ἀφθαρτον καὶ οὐδεμίαν ὑφί-
στατο φθορὰν ἐκ τῶν προσβολῶν τῶν ἐντόμων ἢ τῶν ἄλλων ζώων.
Ἡ Πλίνιος ἐν τῇ φυσικῇ του ἱστορίᾳ XIII 9, 19 προσθέτει ὅτι τὸ ξύ-
λον τοῦ φυτοῦ τούτου εἶναι μεγάλης διαρκείας καὶ ὅτι δὲν σήπεται
ἐν τῷ ὕδατι.

Ἡ ἰδιότης αὕτη τῆς ἀφθαρσίας συνετέλεσεν ὅπως ἀπὸ ἀρχαιοτά-
των χρόνων τὸ ξύλον τῆς ἀκακίας προτιμηθῆ τοῦ τῶν ἄλλων δένδρων
πρὸς κατασκευὴν καλυβῶν καὶ ὅπως ἢ μὲν ἀκακία κληθῆ ὑπὸ τῶν
Ἑλλήνων ἐρμηνευτῶν καὶ **ξύλον ἄσηπτον**, οἱ δὲ ἐξ αὐτῆς κίονες καὶ
αἱ σανίδες κληθῶσιν ὑπὸ τῶν ἑβδομήκοντα στύλοι ἄσηπτοι, καθόσον
ἡ ἰδέα τῆς ἀφθαρσίας ἐθεωρήθη ἀχώριστος ἀπὸ τὴν τοῦ ξύλου.

Ὡς δὲ ἡ ἔννοια τῆς σήψεως στενῶς συνεδέθη πρὸς τὴν τοῦ θανά-
του, οὕτω καὶ ἡ τῆς ἀφθαρσίας πρὸς τὴν τῆς ζωῆς καὶ ἐχρησιμο-
ποιήθη ἢ μὲν ζωὴ αἰώνιος ὡς συνώνυμον τῆς ἀφθαρσίας (B Τιμοθ. I
10,) ὁ δὲ ἀφθαρτος καὶ ἀμάραντος στέφανος ἐλέχθη καὶ στέφανος

ζωῆς (Α Κορινθ. ΙΧ 25). Ἐπειδὴ δὲ πᾶσα φθορὰ ἀναπτύσσεται διὰ τῆς σήψεως, διὰ τοῦτο ἡ ἔννοια τῆς φθορᾶς ἐταυτίσθη πρὸς τὴν τῆς σήψεως, ἣν νοοῦμεν ἐν τῇ καταστάσει τοῦ θανάτου.

Ὡς ξύλον τῆς ἀφθαρσίας ἡ ἀκακία εἶναι τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ τῆς ζωῆς, διὸ καὶ ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἀφιερώθη εἰς τὸν ἥλιον, τὴν καθαρὰν τοῦ φωτὸς οὐσίαν, συγχέεται δ' ἐνίοτε καὶ πρὸς τὸ σύμβολον τῆς συνέσεως, τὴν ἐλαίαν καὶ τὸ σύμβολον τῆς Κορέας τὸ Vn-Vang. Ἐν τῷ μυστικῷ συστήματι τῆς Ἐλευθέρας Τεκτονικῆς ἐκ τῶν ἰδιοτήτων τῆς, ἡ ἀκακία ἔλαβε καὶ τὸν συμβολισμόν τῆς. Οὕτω λ.χ. κατέστη σύμβολον, Αον τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς λόγῳ τοῦ ἀφθάρτου αὐτῆς, Βον τῆς ἀθωότητος χάρις εἰς τὴν λευκότητα τοῦ ἀνθους τῆς, καὶ Γον τοῦ ἀληθῶς πεφωτισμένου μύστου καθόσον ὁ μὴ κατέχων τὴν ἐπιστήμην τῆς ζωῆς ἀδυνατεῖ νὰ κατανοήσῃ ποῖον μυστήριον ὑπεκρύπτετο ὑπὸ τὸ δένδρον τοῦτο. Δι' αὐτὸν ἡ ἀκακία θὰ εἶναι λέξις ἀκατανόητος, θὰ παρομοιάζῃ πρὸς τὴν τεκτονικὴν ἐπιφώνησιν Οὐζαί, ἣτις κατὰ τινὰς ἐρμηνευτὰς οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ παραφθορὰ τοῦ εἴδους τῆς ἀκακίας, ὅπερ κατωνομάσθη «γαζία».

Ἡ σπουδαιότης, ἣν κέκτηται ἡ ἀκακία ἐν τῇ ἀποκρυφολογίᾳ, παρέσχεν ἀφορμὴν, ὅπως πλεῖστα τῶν ἀποκρυφολογικῶν περιοδικῶν ἐξ αὐτῆς ὀνομασθῶσι. Τούτων σπουδαιότερα δύο ἐλευθεροτεκτονικὰ θ' ἀναφέρω : α) Τὴν ἐν Παρισίοις ἀπὸ τοῦ 1902 ἀνελλιπῶς μέχρι σήμερον ἐκδιδομένην ἔτι μηνιαίαν ἐπιθεώρησιν τῶν τεκτονικῶν, κοινωνιολογικῶν καὶ φιλοσοφικῶν σπουδῶν. Τὸ περιοδικὸν τοῦτο κυκλοφορεῖ ἐλευθέρως καὶ παρὰ τοῖς μὴ μεμυημένοις, σκοπὸν ἔχον ὅπως διὰ τῶν ἐλευθεροτεκτονικῶν διδαγμάτων μορφώσῃ τὴν ἔξω κοινωνίαν. Τῆς Acacia αὐτῆς συμπλήρωμα εἶναι τὸ μηνιαῖον περιοδικὸν «Sous le triangle» (Ἐπὶ τὸ τρίγωνον), ὅπερ εἶναι αὐστηρῶς τεκτονικὸν καὶ ἀποστέλλεται δωρεὰν εἰς τοὺς συνδρομητὰς τῆς Ἀκακίας τοὺς πιστοποιοῦντας δι' ἐγγράφου τῆς τεκτονικῆς ἀρχῆς εἰς ἣν ὑπάγονται, τὴν ταυτότητά των ὡς τεκτόνων. β) Τὴν ἐν Ρώμῃ τῆς Ἰταλίας ἐκδοθεῖσαν ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου 1908 μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου 1911 μηνιαίαν τεκτονικὴν ἐπιθεώρησιν. Αὕτη κυρίως ἦτο προωρισμένη διὰ τέκτονας κекτημένους τοὺς φιλοσοφικοὺς τῆς Ἐλευθέρας Τεκτονικῆς βαθμούς, εἶχε δὲ ὡς παράρτημα τὸ μηνιαῖον καὶ αὐτὸ ἐκδιδόμενον Bolletino del rito Simbolico, ὅπερ ἐκυκλοφόρει γενικῶς παρ' ἅπασιν τοῖς τέκτοσιν, εἰδικῶς δ' ἐγράφετο διὰ τοὺς τέκτονας τῆς Κυανῆς Ἐλευθέρας Τεκτονικῆς.

Βιβλιογραφία Πυθαγόρας 1885 σ. 148 Sadensticker Waldgeschichte der Alten II 60. Schwenfurth Pflanzenreste aus aegyptischen Gräbern σ. 369 καὶ 370 καὶ Ungen. Die Pflanzen des alten Aegypten 105.